

Animert ordliste av Inger Christine Årstad

Ordlistungirennføringsentralebegrepbruktianimasjonsproduksjon. Etteråhagjortdegkjentmedbegreperendurustetilåtakledemangeteknikkeneogfaguttrykkesomflorererianimasjonsbransjen. V etduikkeha «storyboard» eller «peg-

bar» er? Denanimerteordlistengirdegsvaret!</p><p><aname='animasjon'></p><p>Animasjon
Engenerelltermsombeskriverallfilmsomerlagetmedenkeltbildeopptak, hvorillusjonavbevegelser skapt, istedenforåbliavfilmet. Kommeravdetlatinskeordet «anima» som betyr livellersjel.</p><p><aname='animator'></p><p>Animatør
Denpersonensomanimererfigureneieenanimasjonsfilm. Vedkommendekanbåde tegnetegningeneogflytte/forandrepådukkeogobjekter.</p><p><aname='bakgrunn'></p><p>Bakgrunn
Omgivelsenesomfigureneflyttes/forandresi. Denkanværeflateller tredimensjonal, altettersomhvaslagsanimasjonsteknikksombrukes. Kunstnerisksettkanbakgrunnenværealtmulig, fraetfotografiellernaturalistiskmaleri, tilkubistiskeklosserellerbareetfargetepapir.</p><p><aname='blankspladd'></p><p>Blankspladd
Uekspontert, menfremkaltfilm. Brukestil<ahref="http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#rablefilm"target="_blank">rablefilm</p><divclass="object-right"><p><divclass="embeddedImage"><imgsrc="/pub/var/news/storage/images/media/images/exavery/765-3-nor-

NO/texavery_large.jpg"width="300"height="159"style="border:0px;"alt="TexAvery" title="TexAvery" /></div><p><divclass="attribute-caption"style="width:px"><p>Eksempelpåcartoonfilm-

TexAvery</p></div><div><p><aname='cartoonfilm'></p><p>Cartoonfilm
SamlebegreppramerikansktegnefilmsomforeksempelfilmenetilTexAvery. Filmeneerlagetmed<ahref="http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#celler"target="_blank">celleanimasjon, er<ahref="http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#fullanimert"target="_blank">fullanimerte medstore, overdrevneogkarikertebevegelser. Innholdeteroftehumoristisk.</p><p><aname='celler'></p><p>Celler
(Tegnefilm) Gjennomiktigplastikkarkavacetatsomprofesjonalleanimatørerbrukernårdelagercartoonfilm. Deferdigetegningenesjabloneresmedsvartblekkoverpåforsidenavcellene, ogmalespåbaksiden. Plastikkarkenekanogsåbrukestilålimefasttegninger, collageosv. Poengetmedcelleneer atbakgrunnenogdeleravtegningenekanværefast, slikatmanslipperåtegnealtoppigjenforhvert egning. Dettekanværesværtarbeidsbesparende. Cellenegirogsåromformer kreativitetitegnefilmuttrykket, mankanblantannetfilmepåflereplanforåskapedybdevirkning.</p><p><aname='cut-

out'></p><p>Cut-out/flyttefilm
Animasjonsteknikkhvorflatefigurer, vanligvislagetavtyktpapir, leggespåen bakgrunnogforflyttesmellomhvareksponering.</p><p>Cut-

out/flyttefilmpåceller
Enanimasjonsteknikksomkombinerer<ahref="http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#celler"target="_blank">cellerogcut-

outmetoden. Deutkliptefigurenelimespåceller, plasserespåbakgrunnenogavfotograferes.</p><p><aname='dataanimasjon'></p><p>Dataanimasjon
Animasjonsteknikksombrukerdatamaskinensmulighetertilåredigereoggenererevideobilder. Dataanimasjonkreverprogramvaresomerspesiell beregnetforanimasjon.</p><p><aname='direkteanimasjon'></p><p>Direkteanimasjon
Animasjonsteknikkhvoraltrifrasand, våtmaling, dukker, perlerosv. bruketilålagebilderpåenplate, direkte underkamera. Materialetforandreslittforhvareksponering.</p><divclass="object-right"><p><divclass="embeddedImage"><imgsrc="/pub/var/news/storage/images/media/images/caprino_reveenka_16_9/768-4-nor-

NO/caprino_reveenka_16_9_large.jpg"width="300"height="159"style="border:0px;"alt=""Rev e-enka"" title=""Reve-enka"" /></div><p><divclass="attribute-

caption"style="width:px"><p>Eksempelpådukkeanimasjon-"Reve-enka"(1962), regi:IvoCaprino</p></div><div><p><aname='dukkeanimasjon'></p><p>Dukkeanimasjon
Animasjonsteknikkhvortredimensionalefigurererermanipulertien<ahref="http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#setting"target="_blank">scenografi etterenkeltbildeteknikken.</p><p><aname='enere'></p><p>Enere
Eneksponeringperflytting/forandring. Dettegir24(25forvideo)posisjonerforhvert sekundmed<ahref="http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#fullanimert"target="_blank">fullanimertfilm. Brukesalltidnårmanskalanimerekamerabevegelser, blantannetiDisney-

tegnefilmene. Girsværtmykeogfinebevegelser.</p><p><aname='field'></p><p>Field
(Teg

Objektiv Kameraets «øye». Systemavlinersomfanger opplysogformidler det videre som bilde til film eller video.

Optisk printer Prinsippet bak en optisk printer er at filmstripen re- fotografere sover på en ny filmstripe. Dermed åpnes mangemuligheter for å manipulere med bildene.

Overdrivelse Animatøren «tarut» og overdriver bevegelsens så den blir lett å oppfatte for publikum. Dette er viktig, og trossærlig uti http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#cartoonfilm "target="_blank">cartoonfilmen. «Naturlige» bevegelse og timing blir svært klønete, og ser ofte kunstige ut i animasjonsmediet.

Panorere Horisontalkamerabevegelse.

Peg-bar (Tegnefilm) Smal standard platemed opphøyningersom brukes for å legge tegningene rett over hverandre når man lager, eller av filmertegningertil tegnefilm. Tegningene er hullet i forhold til pegbaren.

Pixilasjon Animasjonsteknikk hvor levende menneskefilm med teknikk for å spørre om bevegelser. Med pixilasjonsteknikken kan man få mennesket til å fly, skli oppover bakker, gå gjennom vegger osv.

 Linear Dreams (1997), regi: Richard Reeves

Rable-ripefilm Animasjonsteknikk hvor figurene/uttrykket er tegnet, malt eller ripet direkte på filmen. Mankan rable/ripe både på ferdige sponert film, blank sladd og svart sladd.

Rotoskopering (Tegnefilm) Overføring av bevegelser fra live action film til animasjonsfilm.

Rute Etenkelt fotografipå en stripefilm. Når filmen projiseres, vises hver rute 1/24 sekund. På videobliren rutede elektroniske signaletsom gir 1/25 levende bilde.

Scene En enkeltsituasjon eller hendelse i filmen.

Sekvens En gruppe scener i en film som forteller en spesiell del av historien.

Setting/Scenografi Stedet hvor handlingen finner sted.

Silhouetteanimasjon En type animasjon hvor bare omrisset av figurenes synes mot bakgrunnen. Lys settes fra undersiden.

Stand Hele oppsettet for fotografering av animasjonen. Inkludert bord, stativ, lys, kamera osv.

Storyboard En slagstegneserie som beskriver filmens handling og figurenes bevegelser.

Strek og skvis (Tegnefilm) Stor overdrivelse av bevegelser i tegnefilm. Brukes særlig i http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#cartoonfilm "target="_blank">cartoonfilm. «Tyngdekraften» overdrives i figurenes sterke bevegelser og skvis når de stopper.

Svartsladd Svart film som brukes som fortom. Animatøren brukes den også til å lage http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#rablefilm "target="_blank">rable-ripefilm på.

Syklus (Tegnefilm) En serie av tegninger som blir fotografert i en og i en. Dens i et tegningene beveger seg logisk inn i den første for å kape en kontinuerlig, gjentatt bevegelse. Sykluser brukes vanligvis for bevegelser som kangjentas uten variasjon, som gånge og løping.

 Steamboat Willie (1928) © Disney

Synkron At lyd og bilde på filmers synkront, betyr at lyden følger bevegelsen nøyaktig. Første gang endette ble gjort til musikk var på *Steamboat Willie* av Walt Disney i 1928. Etter denne filmen kalles bevegelse til musikk «Mickey Mousing» på animasjonsfilmspråket.

Tegneskive (Tegnefilm) Rundplatemedifeltglassomleggesiensirkulæråpningitegnebor
det. Platenkandreies 360 grader, slik at animatøren alltid få en behagelig arbeidsstilling. Profesjonelles
kiv er har flere [peg-
barer](http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_in
ger_christine_aarstad#peg-bar) felt ned i platen.

Tilte Vertikalkamerabevegelse.

**Time-
lapse** Tarsom [pixilasjon](http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/ffaf/artikler/animer
t_ordliste_av_inger_christine_aarstad#pixilasjon) utgangspunkt virke
lige objekters om her fotograferes med enkelt bilder i kortere eller lengre intervaller. Undervisning
blir så bildene vist med 24 eller 25 bilder i sekundet. Et velkjent eksempel er blomstens om springer
ut til løpet av sekunder.

Toere Brukes når man tar to eksponeringer for hver flytting/
forandring. Dette gir 12 posisjoner for hvert sekund med [fullani
mert](http://www.norskanimasjon.no/pub/ind
ex.php/ffaf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#fullanimert) film.

Treere Tre eksponeringer for hver flytting/fo
randring. Dette gir 8 posisjoner per sekund med [fullanimert](http://www.norskanimasjon.no/pub/index.php/f
faf/artikler/animert_ordliste_av_inger_christine_aarstad#fullanimert) film.
Blir for thakkete.

Zoom Bevegelse innover eller ut over
ri bildet ved hjelp av kameranlinse.

av Inger Christine Årstad Årstad er utdannet ved medialinja
på Høgskulen i Volda, film/fjernsyn og 3. påbyggingsår dokumentar/animasjonsfilm. Hun har også
hovedfag i folkloristikk fra Institutt for Kulturstudier, Universitetet i Oslo. I dag driver hun firmaet [Kulturhistorisk Film & Formidling](http://www
.tryll.no).

Den animerte ordlisten ble opprinnelig publisert i programkatalogen til Oslo Animation Festival [Fredrikstad Animation Festival](http://www.animertedager.
no/flash/).